

വഴിവെളിച്ചം

പ്രാർഥിക്കുന്ന സന്താനങ്ങൾ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ اللَّهَ لَيَرْفَعُ الدَّرَجَةَ لِلْعَبْدِ الصَّالِحِ فِي الْجَنَّةِ . فَيَقُولُ: يَا رَبُّ أَنَّى لِي هَذِهِ؟ فَيَقُولُ: بِاسْتِغْفَارٍ وَلَدَيْكَ لَكَ (احمد)

അബൂഹുറൈറ(റ)യിൽനിന്ന്: നബി(സ) പറഞ്ഞു: “സർവ്വത്തനായ ഒരു ദാസന് സന്താനങ്ങൾ അല്ലാഹു പദവികൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. അപ്പോൾ അയാൾ ചോദിക്കും: നാഥാ, എന്തുകൊണ്ടാണ് എനിക്കിങ്ങനെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ വർദ്ധിക്കുന്നത്? അല്ലാഹു പറയും: നിന്റെ മകൻ നിനക്കു വേണ്ടി പാപമോചന മർമ്മിക്കുന്നതുകൊണ്ട്.”*

സച്ചരിതരായ സന്താനങ്ങൾ ജീവിതത്തിലെ അനർഹ സൗഭാഗ്യങ്ങളിലൊന്നാണ്. എല്ലാവർക്കും ആ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചെന്നുവരില്ല. ചിലർക്കു മാത്രമേ അത് ലഭിക്കാറുള്ളൂ. ഇഹത്തിലും പരത്തിലും അത്തരക്കാർക്ക് അവരുടെ മക്കൾ തണലും തണുപ്പുമായിരിക്കാറുണ്ട്. സർവ്വത്തനായ മകൻ മരണാനന്തര ലോകത്തു പോലും ഒരാൾക്ക് എങ്ങനെ അനുഗ്രഹമായിത്തീരുന്നു എന്ന് പഠിപ്പിക്കുകയാണ് ഈ നബിവചനം.

മക്കളെ നല്ലവരാക്കി വളർത്തിയാൽ അതിന്റെ പ്രയോജനം രക്ഷകർത്താക്കൾക്കാണ്. താനോന്നിനുള്ളും തെമ്മാടികളുമായിട്ടാണ് അവർ വളരുന്നതെങ്കിൽ അതിന്റെ പാപഭാരവും അവർ പേറേണ്ടിവരും. നബി(സ) പറഞ്ഞു: “ഒരാൾ മരണപ്പെടുന്നതോടെ അയാളുടെ സർവ്വകർമ്മങ്ങളും നിലച്ചുപോകും, മുനെണ്ണമൊഴികെ. സ്ഥായിയായ ദാനം, ഉപകാരപ്രദമായ വിജ്ഞാനം, തനിക്കുവേണ്ടി പ്രാർഥിക്കുന്ന സർവ്വത്തനായ സന്താനം” (മുസ്ലിം, അബൂദാവൂദ്, തിർമിദി, നസാഇ). മറ്റൊരു നബിവചനം: “അന്ത്യനാളിൽ ഒരാൾ കടന്നുവരും; അയാളുടെ കൂടെ പർവതസമാനം സർക്കർമങ്ങളുണ്ടായിരിക്കും. അതിശയത്തോടെ അയാൾ ചോദിക്കും: എന്റെ നാഥാ, ഈ കർമ്മങ്ങൾ എങ്ങനെ എന്റെയൊപ്പമായി? അയാളോട് പറയപ്പെടും: നിന്റെ മകൻ നിനക്ക് വേണ്ടി പ്രാർഥിച്ചതിന്റെ ഫലമായി” (തബറാനി).

നല്ല ശിക്ഷണശീലങ്ങൾ നൽകി സന്താനങ്ങളെ ധർമ്മികബോധമുള്ളവരാക്കേണ്ടത് മാതാപിതാക്കളുടെ ബാധ്യ

തയാണ്. അന്ത്യനാളിൽ ആ ഉത്തരവാദിത്വം നിർവഹിച്ചാൽ എന്ന് ഓരോരുത്തരും അല്ലാഹുവോട് മറുപടി പറയേണ്ടിവരും. ‘നിങ്ങളെല്ലാം മേൽനോട്ടക്കാരാണ്; കീഴിലുള്ളവരെക്കുറിച്ച് തീർച്ചയായും നിങ്ങളെ വിചാരിക്കേണ്ടിവരും. നേതാവ് മേൽനോട്ടക്കാരനാണ്; അന്യയായിക്കളെക്കുറിച്ച് അയാൾ ചോദിക്കപ്പെടും. പുരുഷൻ വീട്ടുകാരുടെ മേൽനോട്ടക്കാരനാണ്. അവരെക്കുറിച്ച് അയാൾ ചോദിക്കപ്പെടും. സ്ത്രീ ഭർതൃഗൃഹത്തിന്റെയും സന്താനങ്ങളുടെയും മേൽനോട്ടക്കാരീയാണ്; അക്കാര്യാത്തിൽ അവളും വിചാരിക്കേണ്ടിവരും. വേലക്കാരനും മേൽനോട്ടക്കാരനാണ്; യജമാന്റെ ധനം സൂക്ഷിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ. ചുരുക്കത്തിൽ നിങ്ങളെല്ലാവരും മേൽനോട്ടക്കാരും കീഴിലുള്ളവരെക്കുറിച്ച് വിചാരിക്കേണ്ടിവരും’ (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

മക്കളോടുള്ള ചുമതലയിൽ വീഴ്ച വരുത്തുന്നവർ സ്വന്തത്തോടെനപോലെ, സമൂഹത്തോടും അക്രമം പ്രവർത്തിക്കുകയാണ്. ദുർനടപ്പ് ശീലമാക്കിയ തലമുറ നാടിനുതന്നെ ഭീഷണിയാണ്. അത്തരക്കാരുടെ ആധിക്യം സമൂഹത്തിന്റെ ധർമ്മിക ഘടനയെ തകർക്കും. അതിക്രമങ്ങൾ വർദ്ധിക്കും. അതിനാലാണ് കുഞ്ഞുങ്ങളെ ചെറുപ്പം മുതലേ സദാചാര ധർമ്മിക ഗുണങ്ങൾ ശീലിപ്പിക്കണമെന്ന് ഇസ്ലാം നിഷ്കർഷിക്കുന്നത്. നബി(സ) പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾ മക്കൾക്ക് പെരുമാറ്റ മര്യാദകൾ പഠിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുകയും അവരുടെ സംസ്കാരം നന്നാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യുവിൻ” (ഇബ്നുമാജ). “നല്ല സംസ്കാരത്തേ

ക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമായ മറ്റൊന്നും ഒരു പിതാവും തന്റെ മകന് സമ്മാനമായി നൽകുന്നില്ല” (തിർമിദി).

ഒരിക്കൽ ഖലീഫാ ഉമറി(റ)ന്റെ മുന്നിൽ, മക്കനെക്കുറിച്ചുള്ള പരാതിയുമായി ഒരാൾ വന്നു. ‘അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ, എന്റെ മകൻ എന്നെ ഉപദ്രവിക്കുകയും കഷ്ടപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു’. ഉമർ(റ) അയാളുടെ മക്കനെ വിളിച്ചുവരുത്തി. എന്നിട്ട് മാതാപിതാക്കളോടുള്ള കടപ്പാടുകളെക്കുറിച്ചും അവരെ ഉപദ്രവിച്ചാലുള്ള ഭവിഷ്യത്തുകളെക്കുറിച്ചും ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. അവൻ ചോദിച്ചു: ‘അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ, ഒരു പിതാവിന് തന്റെ സന്താനങ്ങളോട് വല്ല ബാധ്യതയുമുണ്ടോ?’ ഉമർ(റ): ‘ഉണ്ട്’. ‘എങ്കിൽ എന്തെല്ലാമാണത്?’ ഉമർ(റ): ‘നല്ല മാതാവിനെ തെരഞ്ഞെടുക്കുക, കുഞ്ഞിന് നല്ല പേരിടുക, ദൈവിക ഗ്രന്ഥം പഠിപ്പിക്കുക എന്നിവ’. അവൻ പറഞ്ഞു: ‘അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ, ഈ ബാധ്യതകളിൽ ഒന്നുപോലും എന്റെ പിതാവ് നിർവഹിച്ചിട്ടില്ല, ഒരു അഗ്നിയായ റായകന്റെ കീഴിൽ വളർന്ന അടിമപ്പെണ്ണാണ് എന്റെ മാതാവ്. ജുഅ്ലാ (കരിവണ്ട്) എന്നാണ് എന്റെ പേര്. അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്ന് ഒരക്ഷരം പോലും പിതാവ് എന്നെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുമില്ല’. ഉമർ(റ) ക്ഷുഭിതനായി അന്യായക്കാരന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞു: ‘മകൻ ഉപദ്രവിക്കുന്നു എന്ന പരാതിയുമായിട്ടല്ലേ താങ്കൾ വന്നത്. യഥാർത്ഥത്തിൽ അവൻ താങ്കളെ ഉപദ്രവിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് താങ്കൾ അവനെയാണ് ഉപദ്രവിച്ചത്’ (തർബായത്തുൽ ഔലാദ് വാള്യം 1, പേജ് 128).

മക്കളുടെ ദുഃസ്വഭാവത്തെയും സംസ്കാര രാഹിത്യത്തെയും പഴിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് മാതാപിതാക്കൾ സ്വയം വീഴ്ചവരുത്തിയ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളെക്കുറിച്ച് പുനരാലോചന നടത്തുക. നാളെ തനിക്കെതിരിൽ ഇതേ മക്കൾ അല്ലാഹുവിന്റെ കോടതിയിൽ എപ്രകാരമായിരിക്കും അന്യായം ബോധിപ്പിക്കുകയെന്ന ചിന്തയും രക്ഷകർത്താക്കൾക്ക് ഉണ്ടാകണം. ■

ജഅ്ഹർ എളമ്പിലാക്കോട്

*ഇമാം ബുഖാരി അദ്ദേഹം മുഹ്റദിലും ഇമാം അഹ്മദ്, ഇബ്നുമാജ, ബൈഹഖി, ഇബ്നു അബ്ദിസൈബ, തബറാനി, ബസ്താർ, ഇബ്നു അബ്ദിൽ ബർദ്, ബഗവി തുടങ്ങിയവർ അവരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഈ ഹദീസ് ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ നിവേദക പരമ്പര പ്രബലമാണെന്ന് അല്ലാമാ സൈനുദ്ദീൻ അൽ ഇറാഖി, ശുഐബ് അൽ അർനളുത് എന്നിവർ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു. മുസ്നദ് അഹ്മദിലേതാണ് വാക്യങ്ങൾ (ഹദീസ് നമ്പർ 10610).